

Tilaukshinnat:

Koko vuodelta . . . 3:—
Puolelta vuodelta . . . 1: 50
Kuukselta 35
Muulla tilattuna postimat-
kut tyhdyttuna.
Pöytänumerot 10 p.

Tornio.

Ilmoitushinnat:

Ensi sivulla 15 p. petit rivi.
Viime sivulla 10 p. " "
Kuolessa ilmoitukset . 2:—
Wähin ilmoitushinta . 30 p.
Seifovilla ilmoitukset myön-
netään alennusta.
Kuvotkieliset suomenetaan
maksutta.

Uutis- ja Ilmoituslehti Tornion kaupunkia, Peräpohjolaa, Tornion jokilaaksoa ja Lapinmanta varten.

1900.

Lehti ilmaantuu joka keskiviikko ja lauantai kello 9 aamupäivällä.

Vastaava toimittaja:
J. W. Heickell.

Keskiviikkona 17 p. tammik.

N:o 5.

Kirkollisia tietoja.

Saarnavuorot

Tornion kirkossa:

Raamatunselitys tänään klo 5 j. pp.

3:na Sun. Loppiaif. 21/1900.

Suomalainen puolip. saarna klo 10 kirkoh. Simelius.

Matornion kirkossa:

Puolipäiväsaarnat suom. kl 10 past. Calamnius.

Avioliittoon kuulutetut:

Suutari Ernst Anselm Erkkilä, Niwalaista ja ompeliatar Ida Karolina Koinupalo. Miinpseeri Henrik Henriksen ja työmiehen tytär Maria Katarina Wajawa.

Päivälista.

Kirkkoherran kanslia joka arkipäivä kello 11—12 e. pp.
Matornion pastorin kanslia on avoinna joka päivä 9—11.
Pienen notario tavataan joka arkipäivä kello 9—10 e. pp. 4—5 j. pp.
Maistraatin istunto joka arki maanantai kello 11:sta e. pp.
Maastuvanoikeuden istunto joka arki maanantai kello 11:sta e. pp.
Pöytäkirja joka arkipäivä kello 10—12 e. pp. paitsi maanantaisin 9—11 e. pp. ja 4—5 j. pp.
Kullikamari joka arkipäivä klo 10—1 e. pp. ja 1/2—1/2 6 j. pp.
Rahatoimikamarin kanslia joka arki keskiv. ja lauant. kl 6—7 j. pp.
Sähkölennätin konttori avoinna joka arkipäivä kl 8—2 e. pp. ja 5—7 j. pp. sekä pöytäpäivinä 9—11 e. pp. ja 5—7 j. pp.
Pöytäkirja klo 10—1 e. pp.
Telefooniafema avoinna kello 7 e. pp. kello 10 illalla.
Liikennekonttori joka arkipäivä kello 10—1 päivällä.
Satamafonttori näytässä koko päivän.
Nokoniistutusafema Postitehooni Tuorin talossa, kauppatorin warrella.

Postit tulevat:

Etelästä joka päivä klo 9 j. pp.
Saaparannalta joka päivä klo 4 j. pp.
Lernolasta ja Rowaniemeltä maanantaina, keskiviikkona, torstaina ja lauantaina klo 9 j. pp.
Kemijärveltä maanantaina, keskiviikkona ja torstaina klo 9 j. pp.
Kuolajärveltä joka torstai klo 9 j. pp.
Kittilästä maanantaina keskiviikkona ja torstaina kello 9 j. pp.
Snariesta, Utsjoelta ja Sobankylästä torstaina klo 9 j. pp.
Nuonioista maanantaina klo 9 j. pp. ja keskiviikkona klo 8 e. pp.
Kolarista ja Turtolasta keskiviikkonau klo 8 e. pp.
Ylitorniosta ja Karungista keskiviikkona klo 6 e. pp. torstaina 5 j. pp. ja lauantaina kl 4 j. pp.
Röyttästä keskiviikkona ja lauantaina kello 3 j. pp.
Arpelasta lauantaina kl 10 e. pp.

Postit lähtevät:

Etelään joka päivä klo 5 1/2 j. pp.
Saaparannalle joka päivä klo 9 e. pp.
Lernolaan ja Rowaniemelle joka maanantai, keskiviikko, torstai ja lauant. klo 5 1/2 j. pp.
Kemijärvelle joka maanantai, torstai lauantai klo 5 1/2 j. pp.
Kuolajärvelle joka lauantai klo 5 1/2 j. pp.
Kittilään joka maanantai keskiviikko ja lauantai kello 5 1/2 j. pp.
Snariin, Utsjoelle ja Sobankylään keskiviikkona 5 1/2 j. pp.
Nuonion torstaina kl. 8 j. pp. ja lauantaina 5 1/2 j. pp.
Kolarin ja Turtolaan, torstaina 8 j. pp.
Ylitorniolle ja Karunkiin maanantaina kello 6 e. pp. tiistaina ja torstaina klo 8 j. pp.
Röyttään joka maanantai keskiviikko ja lauantai kello 8 e. pp.
Arpelaan lauantaina klo 1 j. pp.

Postikonttori pidetään auki:

Lähtevien postien osasto ja postifäästöpantti: Arkipäivinä klo 9—1 päiv. 3—5 j. pp. Sunnuntai- ja juhlapäivinä klo 3—5 j. pp.
Tulevien postien osasto: Arkipäivinä kello 9—1 päiv. ja 4—6 j. pp. Sunnuntai- ja juhlapäivinä klo 4—6 j. pp.
Kirjelaatitot tyhjennetään: A. Montell'in talon seinällä oleva joka päivä kello 5 j. pp. ja postikonttorin seinällä oleva vähää ennen postin lähtöä.

Lääkärien vastaanotto ajat:

Kaupunginlääkäri E. Kalm joka arkipäivä kello 10—12 e. pp. ja 4—5 ja sunnuntaisin ja juhlapäivinä kello 11—12 e. pp.
W. t. sairashuoneen lääkäri G. Ulander joka arkipäivä klo 10—11 a. p. ja 5—6 i. p.; pöytäpäivinä 5—6 i. p.
Sairaats jotka haluavat päästä sisään Meiseen sairaalaan, otetaan vastaan ainoastaan sairaalassa klo 12—2 j. pp.
Käynti sairashuoneella sairaitten työnä on sallittu kello 2—4 j. pp.

Kursit.

Suomen Pankin konttori jouluk. 28 p.		
	Myyjät.	Ostajat.
Pietari	267: 80	266: 93
Lontoo	—	24: 50
" à wista	25: 40	25: 1
Paris	—	98: 90
" à wista	100: 60	99: 68
Berlin	123: 90	123: 20
Hampuri	123: 90	123: 20
" à wista	123: 90	121: 90
Amsterdam	—	206: 40
" à wista	208: 50	—
Antwerpen	—	98: 70
" à wista	100: 40	99: 40
Tulholma	139: —	138: 40
Kristiania	—	138: 30
Köpenhamina	139: —	—
Lübeck	123: 90	123: 20
Frankfurt a Main	124: —	123: 30
Wien	212: —	—
Rooma	95: —	—
New-Yorki	5: —	—

Kuulutus.

Maanantaina tammikuun 22 päivänä on Ma- ja Yliwojakkalan kouluverojen rästitanto Mawojakkalan kylässä Uisanantin talossa. Wojakkalasta 10 p. tammikuuta 1900.

Johan Pohjanen.

Kuulutus.

Wojakkalan kansakoulun piirikunnan kokous pidetään Yliwojakkalan koululla maanantaina 22 p. tammikuuta kello 4 j. pp., jossa päätetään:
1. kfi. Lisä opettajan ottamisesta ja palkasta.
2. kfi. Tutkitaan rästitalista.
Wojakkala 11 päivä tammik. 1900.
Koulupiirin puolesta:
Isak Satta.

Kuulutus.

Arpelan kansakoulupiirin wero rästin ylöskanto toimitetaan t. k. 30 p. Arpelan kylässä Juusou tilalla.
Arpelassa tammikuun 12 p. 1900.

Juho Juuso.

Kuulutus.

Arpelan kansakoulupiirin halkoin-ylöskanto toimitetaan tämän kuun 30 päivä. Arpelassa tammikuun 12 p. 1900.

Juho Jusakka.

Matka-asioitija A. Wuori Helsingistä pitää perjantaina kello puoli 8 i. p.

Raittiusseftelmän
kaupungin raatihuoneella.

Maanviljelys-
kokouksia

toimeenpane
Perä-Pohjolan Maamiesseura

Tammikuun ajalla:

Kolarissa Kirkonkylän kievarissa 21 p. ja Siippijärven kievarissa 22 p.; Turtolassa Orajärven kievarissa 23 p., Pellon kylän kansakoulussa 24 p., Kirkonkylässä Laurin talossa 25 p. ja Juoksengissa Filipuksessa 26 p.; Ylitorniolla Kaulinrannalla Vanhaisen kievarissa 27 p., Alkkulan kansakoululla 28 p., Pekanpäässä Alatalossa 29 p. sekä Karungissa Korpikylässä Ylinivan kievarissa 30 p.

Kokous alkaa joka paikassa kello 5 j. p. p.

Esitelmää pitävät agronomit E. Simola ja A. Teräksinen. Jäseniksi Perä-Pohjolan Maamiesseuraan sopii kokoustilaisuuksissa ilmoittautua ja jäsenmaksunsa suorittaa. Haaraosastojen perustamisesta jäsenten kesken keskustellaan.

Saapukaa lukuisasti kokoustilaisuuksiin!

Torniossa 8 p. Jouluk. 1899.

JOHANNES GRANÖ.

K. J. LUND.

Se tunnettu henkilö,

joka viime maanantaina otti omistamattani tontilta N:o 17 3:sta kaupungin osassa tunnetun summan aidan eli plankin pinnoja, päydetään hyvántah-toisesti tuomaan ne takaisin, ilman pähempia seurauffia.

Samalla kiellän myös kaiffia ajamasta ja teitä tekemästä kartanoni ja tonttini läpi.

H. W. Martin.

Torniossa.

Tulkaa ostamaan!

Hyviä palvatuuta lehmän sekä lampaan lihoja joita saapi halvalla summista ja vähittäin

A. Martinin kaupilla.
Aspegrenin talo.

Ilmoitus.

Matornion kunnan waiwaishoitohallituksen warfinainen kokous pidetään al-tekirjoittaneen luona kuluwan Tammi-kuun viimeisenä maanantaina eli 29 pnä kello 10 e. pp.

Matorniolle Tammikuun 15 pnä 1900.

A. Em. Castren.

Niitä kaupungin naisia,

jotka hyvántah-toisesti tahtowat olla atullisina waatteitten valmistamisessa warattomille koululapsille hätääkärsiwillä paikkakunnilla, mihin tarkoitukseen viime wuokolla rahoja koottiin, pöydetään ensi perjantaina kello 10—2 noutamaan neiti E. Åströmiltä valmiiksi leikattuja waatekappaleita.

Tornio, tammik. 17 p.

Terästä tahtoihin!

Ratowuonna 1867 kirjoitti lämmin isänmaan ystävä J Topelius: „Mat näyttävät tuimilta, ja kuitenkin tulee toisia aifoja, jotka mitan täyttävät kulkuroilleen. Me taistelemme nyt aineellista hätää vastaan. Meidän lapsemme taitawat saada taistella toisia waa-roja vastaan. Suomi tarvitsee paljon waloa, myös paljon lämpöä — mutta ennen taikka terästä tahtoihin!..”

Tämä lausunto ansaitsee erittäinkin nykyaikana huomioon ottamista, sillä kaiffeti tällaisia aifoja on kirjoittaja mielessään kuwailnut. Hengen silmillä on hän nähnyt isänmaamme käywan kohti waiketa aifoja joista onnelliseen läpikäpääsemiseen kansaltamme paljon waaditaan.

Suuriwaiheinen, waikka ei ajaltaan pitkä, on se kehitysajko, mikä on kulu-nut tällä wälillä. Kansamme on to-della saanut paljon waloa ja myös pal-jon lämpöä, mutta eri mielipiteitä lie-nee siitä tofko tahtomme on samassa määrässä terästynyt. Tahtokwvyn kehittämiseseen lienee tällä ajalla uhrattu liian wähän ja epälemättä on myös puuttunut jossakin määrin niitä ehtoja, joita tähän waaditaan.

Tarmoikkaafi on Suomen kansa wan-hundestaan tunnettu eikäpä ilman tah-don lujuttia ja fitteyttä olisi se woinut wiljelystä raiwata tämän maan korpeen. On siinä tarmoa kysytty ja taftoa te-rästetty. Waiwoja lukemattomia on kärsitty, kowa työ on waimia waatinut. Paitsi tätä alituista siäistä waiman-näyöstä esiintyi suomalaisten miehuus toimisssa ulompanakin, niin että Euroop-pa sitä tunnioitti.

Tokkohan kansallamme on enää sitä katoaikain lujuuutta, kotoaikain uljuutta? Moni sitä kyllä epäilee.

Mutta olipa miten oli, warmaa on, että alituinen menestys ja hywinkäynti herpaisee kansaa, wäliin taivuttaa sitä welttouteen. Totta on se, että elintawan hentous on pohjoismaiden kansojen waarallisin wihollinen. Taipumusta siihen kyllä löytyy, waikka olosuhteet eivät sitä sallii.

Tähän nähden kovat abdistuksen ajat ovat kansallemme terveellisenä kouluna. Ne hän ne ennenkin opettivat ja toivotawasti nyt myös sitä tekewät.

Mutta raskasta on se opetus. Reuwyempi keino löytyy jo siwistyneellä kansalla ja yksilöllä. Se on wapaahetoinen itjefaswatus. Kun kukin kansan jäsen kehittää tässä itjään, siten koko kansa edistyy. Kiehtäytyminen paheista, uhrautuminen yleisen hywän eteen ja wanha pyrkimys johonkin hywään päämäärään, kaikki ne ovat kehittäwäisiä, kaikkien niiden kautta tahdonwoma lujittuu.

Ja terästä tahtoihin tarvitsee Suomen kansa huolimatta wanhasta maaneesta. Pintapuolinen siwistys on tätä paljon hionut pois, sywempi siwistys antakoon apua uudessa kaswatuksessa. Jänmaan historia ja kansamme onnen harrastus olkoon innostajana.

Terästä tahtoihin! uus.

Kiitos.

Niin monilta ystäwiltä, tunnetuilta ja tuntemattomilta, kaikilta Suomen ääriä, olen vuoden waihtueessa saanut terwehdyksiä ja sydämmellisiä sanoja, että ainoastaan täten woin lausua kaikille kiitokseni. Olen tuntenut ikäänkuin kokonaisen kansan ystäwälliset ajatukset olisi lähetetty vastaanani, ja semmoista ei kukaan woi unhottaa. Mahdottomalta tuntuu minusta ajatus, että kukaan ihminen woi sytätä luotaan kokonaisen kansan rakkauten. Niin ansaitsemattomasti kuin tämä rakkauten on minulle osotettu, niin nöyrästi ja kiitollisesti otan minä sen vastaan, lähettäen wastaukseksi sydämmellisimmät onnentoivotukseni Suomen tulewaisuudelle.

C. M. Norman-Hansen.

Röbpenhaminassa 4 p. tammik. 1900.

Kiitos.

Niille jadoille suomalaisille miehille ja naisille, tutuille ja tuntemattomille, jotka vuoden waihtueessa ovat lähettäneet minulle terwehdyksensä, lähettän minä tällä tapaa lämpimän kiitokseni kaikille yhteisesti.

Sydämmeni on liian täysi, jotta woinin löytää sanoja ilmaistajeni niitä tunteita, joita nämä kortit Suomen kaupungeista ja maaseuduilta, wieläpä sen syrjäisimmistä sopukoista, minusa ovat herättäneet. Ne ovat puhuneet kieltä, jota sanoittakin ymmärtäisin, ne ovat laulaneet korwani kuulawaksi — niinkuin sitä vielä viime keijäisestä asti yhäni kuulen — Suomen kansallislaulua. Ja minä lähetan taikaisin kaikille Suomen miehille ja naisille, sanojen tunteitten waltaamana kiitokseni ja toiwomukseni uudelle wuodelle: Jumala warjelloon Suomea!

Professori, Tohtori U. G. Brögger.
Kristiania.

Kiitos.

Niistä tuhansista uudenwuodenterwehdyksistä, joita olen wuosifadan waihtueessa saanut vastaanottaa wanhan, rakkauten kotimaan kaikista osista, saan täten lausua sywimmän ja lämpimimmän kiitokseni. Haittutoot alkawalle wuosifadalle pian päiwän synkät pilwet, niin että Suomi wanhan, latinperustuman wapauden turmissa ja wieraan vaikutuksen häiritsemättä woi jatkaa sillä henkisen ja aineellisen kasituksen tiellä, josta se kansa on saanut kuluneella puoliwuosifadalla iloita.

Tuholmassa tammikuulla 1900.
U. G. Nordenfjöld.

— **Nimityksiä.** (Wirallisesti) von Wehwe on wawhistettu ministeriwaltiosihteerinwirtaan. Wiipurin läänin kuwernööri on nimitetty kenraalimajuri Rechenberg.

— **Keisarillinen senaatti.** (Wirallisesti) Keis. Majesteetti on jouluk. 21 (9) p:nä 1899 kutsunut ja määrännyt Mikkelin läänin kuwernöörin, salaneuwos R. R. W. Spären vuoden 1900 syyskuun 30 päiwän loppuun uutta luku senaattoriiksi ja jäseneksi Keisarillisen suomen senaatin talousosastoon.

— **Waltiopäiwät.** (Wirallisesti). Keis. Majesteetti on viime joulukuun 27 15 p:nä suwainnut armoissa määrätä wirtamiehen erityisiä toimia warten Suomen Suuriruhtinaanmaan Ministeriwaltiosihteerin luona, kamarijunkkarin Hänen Majesteettinsa Howissa, wapaahra Th. Bruumin juhlatiloissa ensi warsinaisilla waltiopäiwillä hoitamaan juhlamenojenohjaajan tehtäviä.

— **Wirakouppu.** Senaatin oikeusosaston warapuheenjohtaja senaattori Cederholm on jättänyt erohakemuksensa.

„Nyt olisi mainio käydä. Kuuluu Rajanin puolesalin olewan mainio retkeli niinkuin täälläkin“, selitti Hermann.

„Siitä asiasta sitten tuokion juttelivat ja tekivät puol' kuppisia.“

„Populta tultiin jo hywälle tuulelle, Hermannin warfinkin.“

„Mutta et sinä arwaa mitä warten minä tänne sinun puheillesi läskin oikeastaan?“ kysyi Hermannin kesken kaikke.

„En wäähäkään“, arweli Erkki.

„Siitä Kettu-Jisakin asiasta aijoin puhua“, ilmotti Hermann.

„Juutasako ne kaikki siitä huolta pitävät“, sanoi Erkki kiwaasti.

„No, älä, älä pahastu! Mutta asia on niin että ukko huononee huononemistaan. Ja nyt on ukon poika, Jubani, tullut kotia ja aikoo, sinut haastattaa isänsä pahoinpitelemisestä.“

„Antaa haastaa waan“, wastasi Erkki.

„Niin, niin. Jo luuletto, etteiwät saa asiaa sinun päästäsi! Mä epäilekään. Ollihan siihen sattunut ihmisiä. Minusta olisi somin, että lähtisit nyt jowittamaan asian. Maksat jonkun wähdän niin pääset tuosta jutusta, josta monta hylää huutaa“, selitti Hermann.

— **Lääkärihoito Lapissa.** Waltion kustannuksella tulee kolmeksi wuodeksi koetteeksi perustettawaksi neljä lääkäriwirtaa Dulun läänin pohjoisosassa. Palkka on 5,000 mk, jota paitsi Jnarin lääkäri jän lisäksi saa wapaan asunnon. — R. Pr.

— **Täysistunto** oli senaatin molemmilla osastoilla t. k. 4 p:nä. Siinä esitettiin erityisiä asioita, m. m. eräs nimitys ja kenraalikuwernöörin nostamisyksitys kaswelu kokousluwun järjestämisestä. Asia lykättiin laiksi walmisteltawaksi. — Aftp.

— **S. M. Keisarin ja Keisarinnaan puheille** pääsiwät t. k. 10 päiwänä Pietarissa ja Laatokan metropolista Anttonij ja Walamon luostarin arkkiwadiitti.

— **Rahatoimikamarin kokouksessa** t. k. 9 p:nä käsiteltiin seuraawia asioita:

Julkiluettiin Waltuuston kirje, jossa ilmoitetaan, että jäseniksi rahatoimikamariin pois eronneiden sijaan on walittu hrat Sj. Sunquist ja S. Hall, sekä warajäseneksi hra Ch. Etman.

Walittiin kamarin, esimieheksi hra J. W. Rajander ja waraesimieheksi hra Emil Nordberg.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Tarkastettiin rahatoimikamarin hallinnossa olewien rahastojen wellekirjat.

Kaupungin taloudenhoitajan wiran wälialkafisesti hoitaminen jätettiin edelleen palomestari M. Hartman'in toimeksi, ja päätettiin Maistraatille ehdoittaa, että warsinaisen taloudenhoitajan palkka korotettaisiin 1,500 markkaan, kun ennen määrättyllä palkalla ei ole warsinaista taloudenhoitajaa saatu.

Nöytän uuden sillan piirrosta ja kustannusarwiota tekemään walittiin rakennusmestari Ahonen ja taloudenhoitaja Hartman.

Waltuustolle päätettiin ehdoittaa, että Nöytän siltaan tarwittawat puut otettaisiin Martimon metsästä, että Selön metsä säästyisi kaupungin wastaisia tarpeita warten.

Luettiin Maistraatilta ja Waltuustolta tulleita kirjeitä.

— **Raittiusseuran ja Lakkotoimikunnan** toimesta wietettiin iltama kaupungin raatihuoneella, viime perjantaina. Ohjelma oli waihteleva johon kuului puheita, laulua, kertomus ja kuwaelmia joista warfinkin viimeinen, oli erittäin onnistunut. Yleisö jota oli runsaasti kerääntynyt, oli yleensä tyytywäinen iltamaan.

— **Järjestysmieheksi Dulun—Tornion** rautatierakennuksen toiseen työpäiriin on läänin kuwernööri t. k. 12 p:nä määrännyt waratuomari Matti E. Niemelän, jonka asemaja asuntopalkaksi on määrätty.

wehjellisesti.

Erkki ei wastannut mitään, ryppäsi kupistaan ja metisteli.

„Parasta minusta on niinkuin sanoin. Lähdenne käymään Jisakin luo, minä lähden toiseksi. Kyllä minä toimitan asian, ei sinun tarwitse tulla sisälle ollenkaan, ellet tahdo“, selitti Hermannin yhä.

„Taitaa se ukon pahuus tahtoa niin paljon, ettei sitä jaska maksaa“, arweli Erkki.

„Tuskin sentään. Eiköhän ukko mahda wiiteensataan markkaan tyytyä. Se ei ole iso raha sinun waroissasi.“

„Kun se siihen tyytyisi, niin sen minä woihin maksaa, mutta en penniäkään enemppää ja syyttä minä senkin joudun maksamaan“, sanoi Erkki.

„Siihen hän tyytyy. Lähdenne käymään nyt heti“, esitteli Hermann.

„Ei vielä. Ei ennentun iltana pimee, ettei kukaan näe meidän sinne menwän“, sanoi Erkki.

„Sama minulle“, arweli Hermann.

Ryppäskelivät sitten siinä, pimeä odotellessaan ja patistivat yhtä ja toista. Mutta kun ilta pimeni, otti Erkki kaappinsa laatikosta rahaa ison tukon ja luki Hermannille wiisijataa markkaa. „Elei näihin tyydy, niin koettaaon.“

raatyi Remin kaupunki, sekä poliisikons- taapeleiksi entinen aliuupseeri R. W. Pitkäsen ja entisen poliisin S. E. Tuowilan, joitten kummankin tulee asua rautatierakennuksen läheisyydessä, edellisen Simon pitäjässä ja jälkimäisen likellä Tornion kaupunkia.

— **Työhommat Tornion Nöytässä** ovat tawallisesa käynnissä. Saha käypi yhtä wuoroa tukkien wähyhyden wuoksi. Mutta muuta töitä on sitä wilejimmalla. Palkat ovat kohtuulliset — noin 2—3 mk. päiwältä.

— **Lukutupa** on saatu nyt Tornion Nöytäänkin. „Remiyyhtiönisännöitsijä on lahjoittanut lukutupaan 50 mk. ja nomalehtien ostoa warten.“

— **Raittiusseura**, joka perustettiin Tornion Nöytään viime syyskuun, on toiminut wirtästä tänä talwena. Seuran toimesta on perustettu lukutupa ja kirjasto ja pidetty siwistäwä, hauskoja iltamia. Viimeinen iltama oli t. k. 8 p:nä, jolloin esitettiin näytelmäkappale „Minako ystäwämme“, mikä piti katsojia hywällä tuulella. — Ka.

— **Siihtokilpailu Dulun.** Viime kesiwiikko-iltana oli siihtourheilun harrastajilla kokous, jossa luettiin tilit viime wuodelta ja hyväksyttiin ne. Tilin osoittawat jäästöä yli 700 mkaa, josta on saatu kokoon säästäwäisyyttä käytämällä, ja minkä summan tarwitus on olla pohjarahana wastaisuutta warten.

Suksinäyttely päätettiin panna toimeen 26—28 p:nä tulewaa helmikuuta Palokummantalolla. Palkinnoiksi määrättiin noin 160 mkaa ja annetaan ensimmäistä 15 mkaa suuruista palkintoa kolme. Muuten palkinnot entiset. Palkintolautakuntaan walittiin hrt inf. J. Almborg, kaupanhvit. J. Burman, kaup. J. Santaholma ja torpp. A. Luomajoki Saapawedeltä.

Kilpahiihto päätettiin pitää laskeististaina 27 p:nä helmik. Matka on 30 km, palkinnot entiset, noin 30 luvultaan, suurin 75 mkaa.

Toimikuntaan kilpahiihtoa ja sukkinäyttelyä warten walittiin hrt inf. J. Almborg, opett. A. Blanck, kaup. hoi. J. Burman, inf. D. Brandt, kapteeni E. Bruun, inf. W. Calamnius, översti A. Ehrnrooth, luutnt. J. Rock, maist. J. J. Ollinen, metsänhoit. E. Sandman, kaup. J. Santaholma, kap. A. Segercrank, inf. Sundberg, toimittaja J. Terwo, maist. S. A. Westerlund, teht. Em. Åström ja asemapäällikkö D. Öller.

W. 1901 päätettiin panna toimeen, paitsi tawallista kilpahiihtoa, pituuskilpailu Dulusta Raahen rautatielinjaa pitkin. Toimottiin että raahelaisekin ofaa ottawat tästä johtuwiin kustannuksiin.

Muuten katjottiin kokouksessa, että nä-

Minä en paljon hätäile“, sanoi Erkki.

„Tähän se toki tyytyi“, uskoi Hermann.

„Ja niin he läksivät.“

Hermannilla oli sipikka-reki. Erkki istui ensin rekeen ja Hermannin Erkin syliin ja niin ajoi kujasta ulos jälle. Reki jäällä oli mainio ja Hermannin tamma rawasi että jää wankui ja paukahteli.

„Polkepa se melko puhtaasti“, kehui Erkki.

„Puhtaasti se kyllä, waan kun heitte- lisi wähdän jakeemmin . . .“, sanoi Hermannin ja yhä kiinnitti ohjia ja mas- sautteli suullaan.

Kettu-Jisakin asunnolle tuli heidän kulkea sen saaren wieritse, josta Mikkelin wiikolla oli woi kawallettu.

„Tässä teillä taiti olla aika kähermä tulliburtain kansa“, sanoi Hermann.

„Eikö mitä. Mikä kähermä se olisi ollut?“ kysyi Erkki tietämättömänä.

„Niin on kuulunut. Waan eihän ne sillä kertaa mitään saaneet?“ lisäsi Hermann.

Tullinkawaltajia.

Kuwaus Tornionjoen warrelta.

Toinen osa.

Kirjoitti: Väinö Kataja.

IV

„Kostapa sitä ei sinulla ole lasissa! Minahan sitä sinulla on“, sanoi Hermannin hywillään.

Kääntyi puhe sitten hewosiin. Ja ryppätesjansa muisteltiin monta hauskaa markkina matkaa, monta samaa kepposta siellä, hyviä harja kannuja ja woittoja, jota oli saatu hewos-kaupoissa. Se oliwat kumpikin innokkaita markkina- ja hewos-miehiä. Lukemattomat oliwat ne hewofet, joita he oliwat läänin etelä osista kuljettaneet joki warrelle ja wiencet tullia maksamatta Rainuuseen ja etemmäksikin Ruotsiin.

„Nyt sitä jotakin woittaisi hewosilla tänä vuonna! Olen aikonut lähdeä Rajaniin. Eikö sinä ole meinannut“, sanoi Hermann.

„Ei ole ollut meininkiä lähteä“, wastasi Erkki.

mä kilpailijdot ja sukunäyttelyt ovat paljon hyvää vaikuttaneet, kun niiden kautta on syntynyt suuri sukuteollisuus Dulun läänissäkin, mikä antaa elatusten lukuille perheille. — Louhi.

— **Kolarin kunnakokouksessa** joulukuun 16 p:nä päätettiin muun muassa seuraavaa:

Läänin kuvernöörin lähetepäätöksen johdosta, jossa vaaditaan kunnakokouksen lausuntoa poroajännän Juhon Viikamaan hakemukseen paliskunnan rajan muuttamisesta seurakunnan rajaa myöten ynnä muutamia muita lisäyksiä voimassa olevalle poronhoito-ohjesäännölle, päätettiin kunnakokous lausuntonaan puoltaa paliskunnan rajan muuttamista Turtolan — Kolarin seurakunnan rajaa myöten, waan muut lisäykset ohjesääntöön katsoi kokous harkittuun esitystä ja olewan mainittuna voimassa olewasia ohjesäännöksi tarpeeksi.

Läänin kuvernöörin kirjeen johdosta Kolarin kunnallislautakunnalle, jossa kyhntään tahtooko Kolarin kunta ottaa 10,000 markan suuruisia rahalainaa maanviljelysrahaston perustamista ja lisäämistä warten, päätettiin ja tulittiin pitkän keskustelun perästä siihen, että ei seurakunta voi ottaa mainittua rahalainaa, kysystä kun on entisiä waltiovelkoja maksettavana vielä, ja ei niitäkään ole woiu jäännöllisesti maksaa, tietysti köyhyyden tähden, ja mainituista rahoista tulisi aina enempi rasitusta seurakunnassa yleisen takasimaksun suhteen.

Weroäyriin perusteeksi ensi kolmeffi wuodeffi määrättiin 100 markan tulosta aina yksi weroäyri pantawaksi takseerauslautakunnalta.

Sitä olisi tarpeellista määrätä sopivia uhkafaktoja yleisen järjestyksen ja turvallisuuden saavuttamiseksi seurakunnassa? kuului eräs kysymys. Keskustelun perästä päätettiin valita 3-miehinen toimikunta tekemään ehdotusta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden edistämiseksi Kolarin seurakunnassa, johon walittiin pastori J. H. Heikel, kunnan esimies Juhon Heikkilä ja lautakunnan esimies J. H. Kangas. Toimikunnan on annettava ehdotuksensa ennen helmikuun loppua kunnakokoukselle. — L.

— **Senaattori Trarieur** on lähettänyt kirjeen Suomen Teollisuuskauupan johtajalle hra Otto Thylinille, jossa hän kiittää Teollisuuskauupan hänelle lahjoittamasta huonekalustosta, lausuen siitä muun muassa: — „minä sekä minun läheiseni olemme ihailleet sen hienoa tekoa ja minulla ei woisi olla kalliimpaa muistoa kaikesta siitä, joka liittää minut teidän rakkaaseen Suomeen.“ —

— **Myötätuntoisuuden ofotus** Suomea kohtaan. Joukko kansakoulun opettajia Wienissä on nykyisten olojemme johdosta lähettänyt kirjeen Waasan kansakoulun opettajille, joka kirje päättyy seuraavasti: „Kaikkialtias suojeloon pitkälle edistynyttä kansanwalistusta pohjoisessa maassanne.“ — W. Nyh.

— **Entiseen aikaan.** Eräs vielä eläwä turkulainen kirjainkustantaja kertoi tuonnottain, miten hän kirjälähetystyksiä tämän vuosijadan ensimmäisellä puoliskolla Turusta Ruopioon lähetti. Talwella ei woinut käyttää muuta kuin postia, kesällä lähetettiin kirjat ensin Tukholmaan, sieltä ruotsalaisilla rannikkolaiwoilla Haaparantaan, ja Haaparannasta Dulusjakawijain mukana Dulun, ja Dulusta taas talwiliikkeen mukana Ruopioon.

— **Siihen aikaan** ei juomen puoleisella Pohjanlahden rannikolla kulkenut kuin yksi laiva, joka ennätti tehdä kaksi matkaa kesästä. — U. Sawo.

— **Wääriä 10 markan seteleitä**, sellaisia jotka, ovat valmistetut siten, että kaksi tavallista seteliä on leikattu kilmasta kilmasta keskestä wiistoon halki ja liimaamalla yhdistetty ne puoliskot, joissa ei ole pankkimiesten allekirjoitusta, on Kottassa näinä päiwinä useihin liikkeisiin kaupitelu. Näten syntyneet setelit ovat aiwan pettävästi

yhdennäbiset oikeiden setelien kanssa mutta mitään arwoa niillä ei ole, koska Suomen pankki täydestä lunastaa ainoastaan sellaiset setelit tai setelinotjat, joissa allekirjoitus on jälellä. — Kot. S.

— **Nimo kalansaalis** saatiin näinä päiwinä Nauwon pitäjän Mielisten kylässä. Kylän talwivuotta wedettäessä saatiin näet jo yffinomaan lahjoja kelpo joukko toistatymmentätuhatta kilo, muuta sekakaloja melkein samassa määrässä. Toistatuhatta markkaa kuuluvat ufoet tuumineen siitä nuotan wedoista hyötymänsä. Kelpo summa yhden kylän osalle, jossa on wain kaksi taloa ja jokunen torppa. — U. Auro.

— **Kuoraalikuvernöörin wenäläisestä lehdestä.** antaa Hallituksen Sanansaattaja tietoja. Lehden nimeksi tulee „Finlandskaja Gaset“. Lehti ilmestyy tiistaijain, torstaijain ja lauantaijain. Niinpian kuin mahdollista tulee myös kerran wuokossa julkaistawaksi suomenkielinen numero.

Lehden tulee wirallinen osasto ja wirallisia kirjoituksia wirtaamaan mahdollisuuden mukaan waimella kielellä. Toimituksen osasto tulee sijältämään „katsauksen yleisen elämän ilmiöistä“, sanomalehtikatsauksen, uutisia, y. m. Tilaushinta tulee olemaan Helsingissä 9 mk. ja maaseudulla 11 mk.

— **Näinä päiwinä** kuuluu ilmestymään erään uuden lehden ensimmäinen n:o huolimatta siitä, että luvat uusien sanomalehtien julkaisemiseksi ovat viime aikoina olleet mahdottomuusia ja että entistenkin lehtien lukumäärä on wähenemetty, kun arwatenkin katjotaan sanomalehtiä meillä olewan liijaksi. Kertotaan myöskin, että tuota uutta lehteä, jolla näyttää olewan hyvät warat, tulwaan jatkamaan kansalle ilmaiseksi suurret määrät. Saamme sitte nähdä, miten terwetullut se on täyttämään lakkautettujen lehtien paikkaa, sanoo U. Sawo.

Venäjältä.

— **Soulujuhla** oli t. k. 8 päiwänä toimeenpantu Aleksanterin palatsissa Tsarskoje Selossa Hänen Majesteettinsa oman konwoin sekä yhdistetyn kaartinpataljoonan upseereille. Odottaessa Heidän Majesteettejaan tokoontuiwät saliin jossa joulukuusi oli, S. M. Keisarin lähimmän seurueen henkilöt sekä konwoin ja yhdistetyn kaartinpataljoonan päälliköt ja upseerit klo 1/5 saapuivat sisähuoneista, Heidän Majesteettinsa Keisari ja Keisarinna Aleksandra Feodorowna Korkeine tyttäreineen. S. M. Keisarinna jatoi omakätisesti upseereille lahjoja. Sitte Heidän Majesteettinsa kulkivat ympäri ja puhelivat armoillisesti tokoontuneita. Kellon kuudetta käydessä palasivat Heidän Majesteettinsa sisähuoneisiin.

— **Sielunesu** pidettiin Pietari-Paawalin kirkossa t. k. 9 p:nä, jolloin puoli wuotta oli kulunut Perintöruhtinas Georg Aleksandrowitsh wainajan kuolemasta. Saapuwilla olivat Heidän Majesteettinsa Keisari ja Keisarinnat Maria Feodorowna ja Aleksandra Feodorowna, Heidän Keisarilliset korkeutensa Perintöruhtinas Suuriruhtinas Mikael Aleksandrowitsh, Suuriruhtinatar Olga Aleksandrowna, Suuriruhtinas Wladimir Aleksandrowitsh sekä muita Keisarillisen Perheen jäseniä.

— **Mistipojalleen** Bulgarian perintöruhtinalle Tironwon prinsille on S. M. Keisari joulukuuta lahjoittanut waloituwansa kallisia taiteellisia puitteisia.

— **Wangit wääränrahan** tekijöinä. „Priazowskij Krai“ kertoo, että Noworosskijskin wankilassa yllä wästen joulukuun 28 päiwää löydettiin wääränrahan tekijäin paja: 7 wankia työskenteli täällä valmistuen wääriä 15 kopelan rahoja. Tutkittaessa löydettiin alabasiteriormuja ja erilaisia rahanlyöntitarpeita, lisäksi happoja, salmiakkia, muutamia weitsiä, tupakkia ja muita esineitä, jotka wankilassa ovat kielletyt. Wan-

git kertoivat, että waktijotamiehet häwittömästi oliwat kaiken tämän tuoneet heille. Nymin tehdyt rahat laski waktijotamies Kopyrenko liikkeelle Wanhan bazaarin ryssymarkkinoilla. Yllä, kun hän oli wahdissa, sai hän aina uuden waraston. Rahanteko alkoi marraskuun alussa, kun alettiin uuneja lämmitää. Muutamia tufinoita rahoja löydettiin kopin uunista.

Ulkomaalta.

— **Korko alenee.** Berliini, tammif. 12 p:nä. Saksan waltio pankki on alentanut diskonttoron 7:stä 6 prosenttiin.

— **Waimo mestattu.** Warhain aamulla tammif. 2 p:nä mestattiin Wienissä, Itävallan pääkaupungissa, rouwa Juliana Hummel, joka oli mitä pihullisimmalla tawalla rääkännyt seitsemänwuotisen tyttärensä kuoliaaksi.

Rouwa Hummel, joka oli ainoastaan 29 wuotias, tuomittiin kuoliaaksi, mutta tuomio alistettiin korkeimman oikeuden tarkastettawaksi, ja yleensä luultiin, että kuolemantuomio muutettaisiin elinkautiseksi rangaistukseksi, koska alioikeus oli tuominut hänen rikostoverinsakin, hänen miehensä, lapsen isäpuolen, ainoastaan elinkautiseen wankuteuteen. Mutta tuomio tuli korkeimmassa paikassa wawistetuksi ja, kuten sanottu, t. k. 2 p:nä mestattiin tuo julma äiti. Petomaisen nainen, joka muunmuassa oli kiduttanut lastansa siten, että piti sen käsiwarta palawan liekin yläpuolella, menetti kokonaan mielenmalttinsa, kun huomasi, että kuolemantuomiosta oli tulewa täysi toji. Hän rukoili ja itki, mutta mikään ei auttanut. Wanginwartiat saivat laahata hänet mestauslawalle, jossa hän hirtettiin. Mutta ennenkuin kuroitus-nuora teki lopun hänen elämästään, oli waimo jo melkein hengetön säikähdyksestä ja mielenliikutuksesta.

Sota.

Kaplaupunkista, tammif. 10 p. Kenraali Roberts ja loordi Ritchener ovat saapuneet tänne.

Berliinistä, tammif. 10 p:nä. Lokalanzeigerille jähkötetään Lontoosta: Sanomalehdet kertowat, että sotaministeriö on päättänyt kutsua aseisiin koku miliisin, kaikki wapaaehtoiset ja kaikki erikoisjoukot, panna liikkeelle koko waltakunnan sotawoimat; 50,000 lähetettäisiin Afrikan, loput pidettäisiin waralla mahdollisesti jattuwia selkkauksia warten. Syynä tähän on, että hallitus pitää Delagoan lahden walloittamisen wälttämättömänä.

Lontoo, tammif. 11 p. Buller ilmoittaa wirallisessa jähkösanomassa 10 päiwältä, että buuerit ilmoittawat mieshukansa 10 p:nä (?) 4 kuolleeksi ja 15 haawoitetuksi. Kumminkin he itse tunnustawat olleensa murhaawan tulen esineenä kuudesta englantilaisesta patterista ja että heidän hyökkäysensä torjuttiin kaikilla paikoilla. Alkuausukkaat kertowat yhden ainoan osaston menettäneen 150 miestä. Dranjelaiset kärsiwät suurimman mieshukan, kun transwaalilaiset asettiwat heidät wawallisimmille paikoille.

Lontoo, 12 p. t. k. Daily Mail kertoo englantilaisen tappion Ladysmithin luona 6 p. t. k. tapahtuneessa taistelussa olleen 14 kaatumutta ja 34 haawoitettua upseeria, sekä 800 miestä osaksi kaatuneita ja haawoitettuja, jota wastoin Buurein mieshukka lasjetaan 2,000 mieheksi.

Helsinki, 13 p. t. k. Lontoo: Buller jähkötää 11 p. t. k. miehittäneensä Tugelajoen etelärannan. Buurit wawrustautuneet 4 1/2 penikulmaa pohjoiseen päin.

Brysselistä: Leyds wakuuttaa Buurien ynnä kapinallisten Afrikanderien yhteisen woiman nousewan 100,000 mieheen.

W. P. K.

toimeen panee ensi sunnuntaina t. k. 21 p:nä raatihuoneella

Näytelmä-iltaman

waihtelwalla ohjelmalla. Lähemmin waihtedes.

Suwitoimikunta.

Bullerin ottelu estetty Afrikanderien kapinan kautta.

Englannin toimenpiteet kaiken liikkeen estämiseksi Etelä Afrikan ja Euroopan välillä wätwäwät yhä suurempaa huomiotu puoleensa waltain kesken. Niinpä „Köln. Zeitungille“ kerrotaan Pariisista, että jähkölennättimen käyttämisen estäminen tuottaa suurta haittaa ei ainoastaan kaupalle, waan myöskin wiralliselle maailmalle ja tuntuu melkein kaikissa Euroopan waltioissa. Nykyisin Wenäjän hallitus tämän johdosta on muille hallituksille lähettänyt wirallisen kysymyksen, onko heidän mielestään ei ainoastaan yksityisten, waan myöskin wirallisten jähkösanomain pidättäminen Euroopan ja molempain buueritafawaltain välillä sopuujonnussa Pietarissa 1895 tehdyin kansainvälisen jähkölennättinsopimuksen kanssa. Wenäjän hallituksen mielestä pitäisi wirallisiin jähkösanomoiin nähden ennen kaikkea noudattaa tämän sopimuksen 7 artiklaa ja Pestissä 1896 tarkistetun ohjesäännön 46 artiklaa. Mitä wastaustia tähän kysymykseen on tullut, ei vielä tiedetä, mutta näyttää siltä kun tässä olisi alku yhteistoimintaan Euroopan waltain puolesta Englannin menettelyä wastaan.

Millä filmillä Saksassa katjellaan saksalaisten laiwain kiinnioittamista Afrikan wessillä käy selwille Berliinistä „Morning Postille“ lähetetyistä kirjeistä, jossa sanotaan: „Waktutus, minkä tieto kaappauksista täällä on synnyttänyt, on sanomaton. Talwen 1896 kiihtymys ei ole mitään werrattuna nykyiseen mieltalaan Berliinissä. Hallitus on itäwässä asemassa. Toisella puolella ovat kiljuwat showinistit, jotka hallitusta syöttäwät pelkuruudesta ja heikkoudesta, toisella puolen taas selwä wälttämättömyys olla toimimatta pitkäsuudessa ja saattamatta asioita sille kannalle, että niistä woisi tulla wakawia seurauksia. Muutamilla paikoilla on jo ehdotettu, että Hampurin postilaiwoille pitää antaa saattajiksi saksalaisia jotalaiwoja, jolloin kansainvälisen oikeuden mukaan mitään tarkastus ei woi tulla kysymykseen.

Englannissa itzesään ei näytä muutoin oltawan niin omantunnon tarfkoja aseitten hankkimisessa buuereille. „Daily News“ kertoo nimittäin, että Lontoon tulliwirkamiehet Millwall tokassa löysiwät muutamasta höyrylaimasta kaksi suurta tykkiä, jotka oliwat pantu juuriin rautaisiin arkkuihin ja „rautatawaroina“ oliwat muka menossa Kristiaaninaan. Sama lehti kertoo vielä että äsken on sotaministeriön tietoon tullut, että Englannista autetaan buuereita sekä aseilla että säilykkeillä, jotka tawattiin muutamassa Lontoon satamassa makaawassa höyrylaimassa. Tulliwirkamiehet löysiwät mainitusta laimasta kuusi matkimitykkiä, jonka wuoffi laiwa pyhätettiin. Kun tämmöistä tapahtuu Englannissa niin mitä fitten muualla.

— **Rauhea laiwanto-onnettomuus.** Rauhea kaapurajähdys tapahtui Carbonsadossa, jouluf. 9 p. n:o 7 laiwannosissa. Räjähdyksessä sai surmansa 31 laiwantomiestä ja useita paloi ja muutoin pahasti loukkaantui. Surmansa saaneista oli 5 juomalaisista, joiden nimet ovat: Jacob Lande, John Säiwälä, Matti Nyhlund, Henry Soini ja Viktor Ruohomäki, joista kolme ensimmäistä oliwat perheellisiä miehiä. Räjähdys oli

niin voimallinen, että se nullisti ja tuki kaikki kulkutiet sekä tunnelin, niin että pieni timperin lastureikä oli ainoa, josta kautta ulkoisella ylimmäisillä tafanteilla työskentelevät miehet, jotka eivät räjähdyksessä saaneet minkäänlaisia vammoja etäisyyden tähden, pääsivät ulos. Sen kautta myöskin voitiin pelastaa henkiin jääneet, palaneet ja loukkautuneet.

Paljon surua ja toubua on ollut pienessä kaimantohlyssä näinä päivinä. Lauantaina räjähdysten jälkeen pelastettiin kaimannosta henkiinjääneitä, jotka olivat tykenemättömät omin voimainsa itseään pelastamaan. Sunnuntaina ja maanantaina etsittiin ja kuljetettiin kaimannosta ulos kuolleita. Tiistaina ja keskiviikkona on ollut hautajaisia. Kuusihaatto toisen perässä on mennyt hautausmaata kohti. Koko pieni kylä on nyt surun valtaamana.

Korffiruunin vuotoinen valtameriläisä. Eräs amerikkalainen insinööri kuuluu tekseen laivan, joka kulkee Amerikan ja Euroopan välin 3 vuorokaudessa.

Laiwalla on korffiruunin muoto. Laiwan ulko-osa kiittää, sisäosa pysyy liikkumattomana. „New-York Herald“ sanoo, että jos koe onnistuu, tulee se tekemään täydellisen nullistuksen meriliikkeesä, koska matka wanhan ja uuden maailman välillä kuletaan melkein puolta lyhemässä ajassa.

Kuningatar Viktoria ja Englannin sodat. Lokakuun 11 p:nä Englanti alkoi kuningatar Viktoria 62 vuotijena hallitusajanaan 40:nneen sotansa. Pariisilainen „Matin“ on niistä tehnyt seuraavan luettelon:

- Sota venäjää vastaan — 1854.
- Kolme sotaa Afganistanissa — 1838, 1849, 1878.
- Neljä sotaa Kiinassa — 1841, 1849, 1856, 1860.
- Kaksi sotaa Siks-kansaa vastaan Indiasa — 1845, 1848.
- Kolme sotaa Raffereita vastaan — 1846, 1851, 1877.
- Kolme sotaa Birmassa — 1850, 1852, 1885.
- Yhdeksän sotaa Indiasa — 1857, 1860, 1863, 1864, 1868, 1869, 1890, 1895, 1897.
- Kolme sotaa Aihanti-kansaa vastaan — 1864, 1873, 1896.
- Sota Abessiniassa — 1867.
- Sota Persiassa — 1852.
- Sota Zuluja vastaan — 1878.
- Sota Bajuutoja vastaan — 1879.
- Sota Egyptissä — 1882.
- Kolme sotaa Sudaniassa — 1894, 1896, 1899.
- Sota Sanibaria vastaan — 1890.
- Sota Matabele heimoa vastaan — 1894.
- Kaksi sotaa Transwaalia vastaan — 1879, 1899.

Korkeita henkivakuutuksia. Se hallitsija, joka nykyään maksaa korkeimmat henkivakuutusmaksut, on Italian kuningas Umberto. Hän on vakuutettu 30 milj. mksta. Walesin prinssi on vakuutettu 15 milj., tsari 10 milj. ja keisari Wilhelmin weli, prinsssi Heinrich 4 1/2 milj. mksta.

Yksityshenkilöistä on parooni Rotshild Lontoossa vakuutettu 3,750,000 mksta ja Wanderbild 5 milj. mksta.

Maailman merkillisimpiä lehtiä on „Kaloririkki“, joka ilmestyy Godthaabissa Grönlannissa. Se ilmestyy kerran kuukaudessa kolmipalstaisena lehtenä. Sen latoo, painaa ja jalkaa toimittaja itse. Tilauksinta on 2 haahkatelkkää neljännekkeltä. Irtonaisnumero maksaa 1 maariankalan. Koko vuosikerran saa 1 hylkeellä.

Toimittaja on tullut warakkaaksi mieheksi lehdellään ja asuu suuressa punasessa maalatuksi puutalossaan Godthaabin pienessä kaupungissa.

Kamala teloitus Espanjassa. Joulu 21 p:nä hirtettiin Cerweran kaupungissa Espanjassa eräs murhaaja Lucio Alvarez ja hänen apulaisensa Catalina Magnas. Enemmän kuin 1,000

ihmistä oli saapuvilla. Päästä pyörityttäviä temmellyksiä tapahtui siinä, josta syystä koko sanomalehdistö on tämä johdosta ruvennut vaatimaan muutosta niihin lakeihin, jotka sallivat tammöisiä näytelmiä.

Lucio Alvarez oli aiwan tyyneenä astunut lavalle Catalinan odottaessa vuoroaan. Mutta kun Lusio tunsi kaulallaan kylmän kuristusraudan, hyppäsi hän raiwoisinaan pystyyn, repi siteet ja tahtoi juosta lavalta tiehensä. Pyöweli ja 4 hänen lätyriään tarttui nyt hirtettävään. Pyöweliä ja niiden uhrien välillä syntyi epätoivoinen taistelu, jota kesti lähemmäs tunnin, jolloin tuolemaantuomittu voimat wihdoinkin loppuivat ja hänen hirttamisensä toteutui. Näytelmä oli kammottava ja kauhistutti werisiin näytelmiin tottuneita espanjalaisiakin.

Kulkiapojan laulu.

Mustalaisen tavalla ma kuljen maasta maahan
Tulwen tässä tallustan, noin taasen luuni laahan
Toiseen paikkaan parempahan onneani soittaaan,
Toisten kanssa kinaamaan ja laulamaan ja soittaaan.

Suomeamme päästä päähän, ristiin-rastiin ravaan,
Joskus hienon Helsinginkin pulskat portit awaan.
Milloin torjun Torniossa, milloin Au-raufuussa,
Tänään lapin tuntureilla, heti ehkä — tuussa.

Tämmöinen on tämän pojan elämä ja retket —
Soidellesa, laulellesa kuuluu elonhetket.
Ystävä, mi kaitkialla poistaa huolet multa,
Kulkee aina kumppalina se on — wiu-lukulta.

Kielet siinä foreasti soivat kaitkialla:
Suomen lahden rannoilla ja lapin taidaan alla.
Pohjan pyry-ilmassa se soittaa kewätmieltä,
Tunturien kapeillakin laulua lemmentieltä. —

— Rewontulten loimossa ja futten ulwoessa,
Porohärjän pulkassa ja kelloin kiltotesa Tuulten siivin, tuisluna nyt tuntureita kiidän
Ja kottansiiwin sieltä taas luo lemmityni kiidän!

Surut eikä huolekkaan ei tätä poikaa haittaa —
Heti kohta taidanku mä oman hilsun laittaa;
Siirryn sitten tuntureille porotarjoineni Sinne pienen kotasen mä laitan kodi-feni — !

Gero.

YLEISÖLTÄ.

Ruten näin tämän lehden viime keskiviikon numerossa, oli nuorisoseuran vuosikertomus otiskolla Alatornion nuorisoseuran vuosikertomus. Kummia kylä, sillä sisällöstä päättäen tuln ainakin siihen lähtykseen että se oli Alatornion Raumon nuorisoseuran vuosikertomus. Siis missä wika? Mielestäni tuo olisi oijastawa erehdys, koska nimessä on tullut noin paha wirhe. Pyydän anteeksi Raumon Nuorisoseuran kirjuriilta että sekainnuin heidän asioihin jotta ovat minulle aiwan kuulumattomia, waan olisin kumminkin utelias tietämään mitenkä tuon asianlata lienee. Tätä piirsi eräs

Utelia.

Ilmoituksia.

KALEVA,

Oulun lehdistä nopein uutisten, sähkösanomain, valtiopäivätietojen, y. m. tuoja Pohjolaan, maksaa ainoastaan 6 m. 1/1 ja 3 m. 1/1, vuosikertaa ja kannetaan samaan maksuun Torniossa kullekin kotiin.

Hienompia ja wäyhempiä seinäpohwia, sekä warsin hywää öljyä ja maali-wärejä, itse rullaa wia karttineja, ta-peettia ja reunuksia monta eri lajia, soopaa ja liitua on huolein ja wä-kawin ostaa

J. W. Kajanderilta
Torniossa.

100,000 filoa parhaita Eläinten lauroja

myyppi

E. S. Johanson
Saaparammalla.

Kehä myytävänä,

jossa on 3 asuinhuonetta, pirtti ja 2 kamaria, hywistä petäjäpuista, joka täten halullisille ostajille tiedoksi ilmoitetaan. Kaupasta saa parempia tietoja joko kirjallisesti tai suullisesti.

Oskar Kujanen.
Arpela.

Taulun-Raamilistoja,

Suomalaisia tekoja, löytyy saatavana noin 30 eri mallista.

Listoja asetetaan myös tauluihin.
E. H. Ekman.

Kuulutus.

Edesmenneen talokas Niilo Antin jälkeensä jääneestä omaisuudesta toimitetaan pesän jato Antin tilalla Utraumon kylässä Alatornion pitäjässä, maanantaina tämän Tammikuun 22 p. k. 10 e. pp. johon tilaisuuteen kutsutaan kaikki pesän saamamiehet sekä welalliset ilmoittamaan saamisensa ja welkansa.

Ala-Torniolla tammikuun 13 p. 1900.

Mina Antti Erkki Sakari
Leski. Holhoja.

„Tornio“

on tilattavana Karungissa puuseppä August Lomakalta.

Salomon Kuure

ottaa vastaan „Tornion tilauksia Karungissa.

„Tornio“

on tilattavana Wojakkalassa Emil Lehdolta.

„Tornio“

lehteä wuodelle 1900 saapi halwimmalla tilata Arpelassa postinkuljettaja J. E. Nustalolta.

„Tornio“

lehden tilauksia vastaanottaa Näätäressä ja Rytäsä postinkuljettaja Erkki Purra.

„Tornio“

on tilattavana J. A. Raapangilta Kolarissa.

„Tornio“

on tilattavana J. A. Niemäiseltä Rönölässä.

Tilauksia

„Tornio“ lehdelle vastaanottaa Pekka Höynälänmaa Viikassa.

Tilauksia

„Tornio“ lehdelle vastaanottaa maanviljelijä E. A. Liakka Wojakkalassa.

„Tornio“

on tilattavana K. Herajärveltä Kyläjoella, Laitaniemessä.

„Tornio“

on tilattavana Arpelassa Oskar Kujanenilta.

„Tornio“

on tilattavana Alatornion kirkolla Alex Wiuhkolalta.

„Tornio“

on tilattavana Kulkolassa Juho Pakkalalta.

„Tornio“

on tilattavana J. Jisakalta Raakamossa.

Kirjekuoria

Nimipainoksen kanssa

1: 40 p. sata

Kirjapainossa Torniossa.

Tullihakemus lankettia

tämän lehden painossa ja Westerlundin kirjakaupassa.

Toaletti-paperia

Kirjapainossa.

Kaikki säännöttömyydet lehdessä jatkamisessa ilmoitettakoon kirjapainossa.

Torniossa,
J. W. Seidel'in kirjapainossa 1900.